

مع التجوم

مرحوم حاج شیخ عباس قمی

www.ketab.ir

سرشناسه: قمی، عباس، ۱۲۵۴-۱۳۱۹.
 عنوان قرار دادی: نفس المهموم فی مصیبه سیدنا الحسین المظلوم (ع). فارسی
 عنوان و نام پدیدآور: دمع السجوم / تألیف عباس قمی، ترجمه ابوالحسن شعرانی.
 مشخصات نشر: تهران، بهشت جاوید، ۱۳۹۳
 مشخصات ظاهری: ۶۰۸ ص.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۴۹-۳۳-۱
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 موضوع: حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴-۶۱ ق.
 موضوع: واقعه کربلا، ۶۱ ق.
 شناسه افزوده: شعرانی، ابوالحسن، ۱۲۸۱-۱۳۵۲، مترجم.
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۳ ۷۰۴۱ ن۸ق/ب/۴/۱ BP
 رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵۳
 شماره کتابشناسی ملی: ۳۵۶۸۴۱۴

دمع السجوم

میرزا محمد حاج شیخ عباس قمی

ترجمه ابوالحسن شعرانی

ناراسته بهشت جاوید

سال چاپ: ۱۳۹۳

شمارگان: ۶۰۰

نوبت چاپ: اول

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۴۹-۳۳-۱

قیمت: ۳۸۰۰۰ تومان

فهرست

مقدمه مترجم	۹
مقدمه [مؤلف] در ولادت مولانا الحسین علیه السلام	۱۳
باب اول در مناقب حسین علیه السلام و ثواب گریستن بر آن حضرت و لعن بر کشتندگان او و اخباری که در شهادت او وارد است و در آن روایت شده است	۱۷
فصل اول / در مختصری از مناقب آن حضرت	۱۹
فصل دوم / در ثواب گریستن بر مصیبت حسین علیه السلام و ثواب بر آن عزاداری که در شهادت آن حضرت وارد شده است، و در این فصل به چهل حدیث اکتفا کنیم	۲۷
باب دوم در ذکر وقایع پس از بیعت مردم با یزید بن معاویه تا هنگام شهادت آن حضرت سید الشهداء علیه السلام و در آن چند فصل است	۵۱
فصل اول	۵۳
فصل دوم	۵۶

فصل سوم	۶۰
فصل چهارم	۶۶
فصل پنجم	۶۹
فصل ششم	۷۳
فصل هفتم	۷۸
فصل هشتم	۸۱
فصل نهم	۱۰۳
فصل دهم / مادت دو فرزند مسلم بن عقیل رضی الله عنه	۱۳۰
فصل یازدهم / در توبه حضرت امام حسین علیه السلام از مکه به عراق	۱۳۷
فصل دوازدهم	۱۴۶
فصل سیزدهم / در دیدن زین العابدین علیه السلام حضرت سید الشهداء علیه السلام را و بازداشتن آن حضرت از رفتن به کوفه	۱۶۰
فصل چهاردهم	۱۶۹
فصل پانزدهم	۱۷۶
فصل هفدهم / در ورود شمر به کربلا و وقایع تاسوعا	۱۹۲
فصل هیجدهم / در ذکر وقایع شب عاشورا	۱۹۷
فصل نوزدهم / ذکر وقایع عاشورا و صف آرای لشکر از دو جانب و اسیران امام علیه السلام بر اهل کوفه	۲۰۶
فصل بیستم / در چگونگی جنگ اصحاب امام حسین علیه السلام و کشته شدن آن	۲۲۲
فصل بیست و یکم / به میدان رفتن اهل بیت امام حسین علیه السلام و کشته شدن آنها در ذکر ابوالحسن علی بن الحسین علیه السلام	۲۶۷
فصل بیست و دوم	۳۰۷

باب سوم در وقایع پس از شهادت و در آن چند فصل است ۳۳۳

فصل اول ۳۳۵

فصل دوم/ در تاراج کردن اثاث و شیون کردن حرم محترم بر آن حضرت ۳۳۹

فصل سوم ۳۴۴

فصل چهارم/ در ذکر وقایع عصر عاشورا ۳۴۸

فصل پنجم/ در بیان عمر سعد اهل بیت را از کربلا به کوفه ۳۵۲

فصل ششم/ در دفن مولانا الحسین علیه السلام ۳۵۵

فصل هفتم/ در بیان بیت به کوفه ۳۶۱

فصل هشتم/ در ورود اهل بیت به مجلس عید الله زیاد ۳۷۴

فصل نهم/ در کشته شدن عبد الله بن عباس (ره) ۳۸۲

فصل دهم/ در فرستادن ابن زیاد عبد الملک بن عوف به مدینه و خطبه ابن زبیر در مکه .. ۳۸۷

فصل یازدهم/ فرستادن عید الله زیاد سرها را به شام ۳۹۲

فصل دوازدهم/ در ذکر چند واقعه در راه شام ۳۹۸

فصل سیزدهم/ در ورود اهل بیت به شام ۴۰۲

فصل چهاردهم/ فرستادن یزید حرم محترم حضرت سید الشهداء علیه السلام را به مدینه رسول

صلی الله علیه و آله و سلم و وارد شدن ایشان به آن شهر و ماتم گرفتن ایشان ۴۴۲

باب چهارم در آنچه ظاهر شد پس از شهادت حضرت ابی عبد الله الحسین (علیه السلام)

گریستن آسمانها و زمین و اهل آنها و ناله ملائکه به خدای تعالی در این

حضرت و نوحه جن و مرثی که برای آن حضرت گفتند ۴۶۱

فصل اول/ در گریه آسمان و زمین ۴۶۳

فصل دوم/ در ناله و زاری کردن فرشتگان سوی خدای تعالی در امر آن حضرت و گریستن

ایشان ۴۷۸

فصل فی ذکر بعض ما قبل من المراثی فیہ صلوات الله علیه ۴۹۱

باب پنجم در ذکر فرزندان حسین علیه السلام و زوجات آن حضرت و فضل زیارت
و ستم خلفا بر قبر شریف او و در آن چند فصل است ۵۱۱

فصل اول / در ذکر فرزندان و بعض زوجات آن حضرت علیه السلام ۵۱۳

فصل دوم / در فضیلت زیارت حضرت سید الشهداء علیه السلام ۵۲۰

فصل سیم / در ستم خلفاء بر قبر شریف آن حضرت ۵۳۴

www.ketab.ir

مقدمه مترجم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حمداً لك مستزیداً من نعمک و سرافداً من کرمک، مسترشداً بهدایتک، و مستنجداً
بک علی طاعتک، و الصلاة علی رسولک هدی الی صراط مستقیم و کاشف الغمة، المبعوث بالحجة
القاهرة علی المحجة الظاهرة، و آله الغر و المبررة، هرة، خصوصاً علی سیدنا و مولانا ابی عبد
الله الحسین، لا فرق الله بیننا فی الدنیا و الآخر.

اقماً بعد چنین گوید این عبد فانی ابو الحسن بن محمد بن محمد بن ابی الحسن
المدعوی بالشعرانی که چون عهد شباب به تحصیل علوم و حفظ کتب و رسوم بگذشت و
اقتداء باسلافی الصالحین من عهد صاحب منهج الصادقین از هر علمی بیگرفتم و از هر
خرمنی خوشه برداشتم گاهی به مطالعه کتب ادب از عجم و عرب و زمانی به دریافت اخبار و
اسفار و زمانی به تتبع تفاسیر و اخبار، وقتی به تفسیر و تحشیه کتب فقه و اصول و کلام به
تعمق در مسائل ریاضی و معقول تا آن عهد به سر آمد:

لقد طفت فی تلك المعاهد كلها و سزحت طرفی بین تلك المعانی

سالیان دراز شب بیدار و روز در تکرار همیشه ملازم دفاتر و کرایس و پیوسته مرافق اقلام
و قراطیس ناگهان سروش غیب در گوش این ندا داد که علم برای معرفت است و معرفت بذکر
عمل و طاعت، و طاعت بی اخلاص نشود و این همه میسر نگردد مگر به توفیق خدا و توسل به

اولیا، مشغولی تا چند:

علم چندان که بیشتر خوانی چون عمل در تو نیست نادانی

شتاب باید کرد و معاد را زادی فراهم ساخت زود بر خیز که آفتاب برآمد و کاروان رفت تا بقیتی باقی است و نیرو تمام از دست نشده توستلی جوی و خدمتی تقدیم کن پس کتاب «نفس المهموم» تألیف العالم التحریر و المحدث الخبیر مفخر عصرنا و قدوة دهرنا الحاج شیخ عباس القمی - قدس سره العزیز - را دیدم در مقتل سیدنا و مولانا ابی عبد الله الحسین علیه السلام رزقنا الله شفاعته کتابی جامع و موجز و مشتمل بر اکثر روایات صحیحه و منقولات تواریخ معتبره عامه و خاصه چنان که مانند آن تاکنون نوشته نشده است و گویا در حق او گفته اند:

«کتاب الاول للآخر»؛ اما به زبان عرب است و همه کس از آن بهره نگیرد گفتیم همان کتاب به فارسی ساده نقل کنم چنانچه در عبارت پارسی معنی هر کلمه از کلمات عربی گنجانید و دو ایستاد فصاحت در زبان پارسی محفوظ ماند اگر چه جمع این دو امر بسی دشوار است و بیاموزان پارسی، عبارات عربی را به دلخواه خود تلخیص و تفسیر کرده اند و به ترجمه کلمه به کلمه نیز دست نهاده اند چنان که خواننده را به اصل عربی نیاز است تا حق معنی مقصود را دریابد، و ما را آید که در پیش است که اگر سخن جزل و صحیح بکار بریم غیر مأنوس باشد که مردم زمان ما با کتب و عبارات بازاری عامیانه و سیاق مبتذل که از خواص انشای این عصر است خوی گرفته اند اگر زبان آنان سخن گوئیم و به کلمات مزدوله قناعت کنیم هم تخلف از سیرت سلف است و هرگز کتاب نسبت به اخبار رسول و اهل بیت طاهرین که فرموده اند: «أعربوا حدیثنا فانما قومنا عرب»؛ در میان این دو طریق راهی یافتن هم دشوارتر است، با این حال خواننده کتاب یا کتب صحیحه و سوسر است و مانند تفسیر منهج و ناسخ و جلاء العیون و کتب دیگر مرحوم مجلسی - رحمه الله - و تفسیر شیخ ابو الفتوح رازی را مطالعه کرده و مانند آنان که محضاً با کتب عصری مأنوسند از کتب سلف است صحیح منزجر نمی گردد. و آن را «دمع السجود فی ترجمه نفس المهموم» نام نهاده اند. بعضی فواید و قصص که خواننده را به کار آید در ذیل صفحه یا در متن بین الهلالین افزودم.

و علی کل حال اگر نقصی در این یافت شود تقاضای عفو و اصلاح از خوانندگان عزیز است، و من ادعا نمی کنم در مقصد خویش به کمال رسیده ام لیکن غایت جهد بکار برده ام.

«فماکان من حسنة فمن الله و ماکان من سیئة فمن نفسی و الله المسدد و الموفق».

اینک شروع در مقصود می کنیم بعون الله تعالی.